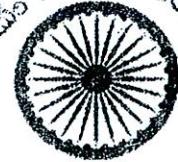

නමෝ තුද්ධාය

භාෂ්‍යවීත ශ්‍රීලංකා

දාහ නව වෙති වෙත්ම
ආරම්භය: 2001-07-05

මාසික ධර්ම සංග්‍රහය අංක: 190

ණ. ඉ. ව. 2560

2016 මැයි 21

වෙළඳ කළුපය

බවුන් විධින්නොකු වැඩිය යුතු ගුණ

කැලනිය විද්‍යාලංකාර පිටපතේ ආචාර්ය හි ලංකා බෝද්ධ හා
පාල විශ්ව විද්‍යාලයේ කරිකාචාර්ය ගාස්ත්‍රපරි

අතිපුළු උතුරුවල ධම්මරත්න තාහිමිජාණන වහන්සේ විසිනි

නමෝ තස්ස හගවතෝ අර්හතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස //

්‍යාත්‍යාදයක්ව කුගරුව - අර්ථඩ්‍රිලෝව සළෙකුතුවුත්තේ
සත්ත්වුයාව - අර්ථග්‍රියා කුරළු අනතුරිද්‍රංධා

පින්වත්ති,

ඉහත සඳහන් ගාරා ධර්මය කරනියමෙත්ත සූත්‍රයේ දෙවන ගාරාවයි. එම ධර්ම ගාරාවන් ප්‍රකාශවන ධර්ම කරුණු මොනවාදයේ දැන ගැනීමට පෙර මෙම සූත්‍ර දේශනාව කිරීමට හේතුව පැහැදිලි කළ යුතුය.

එක් කාලයක් අපේ බුදුරජාණන් වහන්සේ සඳවැන් නුවර පේනවනාරාමයෙහි වැඩ වාසය කළා. එකල හික්ෂුන් වහන්සේලා පන්සියයක් පේනවනාරාමයට පැමිණියා. පැමිණා භාවනා කිරීමට යෝගය කමටහන් ඉල්ලා සිටියා.

බුදුරජාණන් වහන්සේ අවශ්‍ය කරන කමටහන් ද වදාලා. ඒවා ඉගෙනගත් හික්ෂුන් වහන්සේලා භාවනා කරනු සඳහා හිමාල පර්වතය අසලට වැඩියා. එහි නතර්වී භාවනා කළා. අසල ගමකින් සිවුපසය ලබාගත්තා.

මෙසේ දින හිපයක් ගතවුනා. නිසි මෙස භාවනා කිරීමට එක හික්ෂු නමකටවත් බැරි වුවා. නහරටවැළේ පෙනෙන්නට පටන් ගත්තා. අස්ස යටට ගියා. සුදුමැලි වුවා.

හික්ෂ්‍යන් වහන්සේලා ඔවුනෙටුවන් මේ ගැන සාකච්ඡා කළා. තම තමන්ට විදු දරන්නට වූ ගැහැට කරදුර කමිකටෝලු කිවා. ඇතැම් අයට හයානක රැජ දකින්නට ලැබුණා බව ප්‍රකාශ කළා. හයානක ගැඩිඳ අයන්නට ලැබුණා බව ඇතැමෙන් කිවා. තවත් සමහරේක් කිවේ නපුරු දැගදක් දැනුහා බවයි.

එනිසා මේ වන පියස හාවනා කිරීමට සුදුසු තහනක් නොවේ. අපි සියලු දෙනා නැවත පේතවනාරාමයට ගොස් බුද්‍යන්වහන්සේට මේ සියලු තොරතුරු කියමු' ස සියලු දෙනාවහන්සේ සැවැත්තුවිර පේතවනාරාමය බලා පිටත් වුණා. බුද්‍රප්‍රාණ්‍යන්වහන්සේට තම තමන්ට මුහුණා දීමට සිදුවූ සියලු කරදුර දැනුම් දැන්නා.

ඒ සියලු තොරතුරු අසා කිරී බුද්‍රප්‍රාණ්‍යන් වහන්සේ 'මහගෙනි, ඔබට හාවනා කිරීමට සුදුසු ස්ථානය ඒ වන සෙනසුනයි. එහි යන්න. හාවනා කරන්න. මේ සූත්‍ර දේශනාව ඉගෙන ගන්නැ'යි කරනීය මෙත්ත සූත්‍රය දේශනා කළා.

මෙම සූත්‍ර දේශනාවෙහි, කරනීය හෙවත් ඇතිකරගත සූත්‍ර ගුණාංශ, අකරනීය හෙවත් දුරුකර ගත සූත්‍ර කුඩා කුඩා වැරදි, සඩ්බේ සත්තා යන වවනය යටතේ සරව කොට්ඨාස බෙදා දැක්වීම, මෙම්ත් වධන අයුරු, මෙම්ත් හාවනාව හා මෙම්ත් හාවනාවන් ලැබිය හැකි ප්‍රයෝගන අන්තර්ගත වේ.

හික්ෂ්‍යන් වහන්සේ පන්සිය නම ම මේ කරනීය මෙත්ත සූත්‍රය දැන ඉගෙන, අර්ථ දැනගෙන, සිත්හි ධාරණය කොටගෙන, එම වන පෙදෙසටම වැඩියා. එහි හිදු හාවනා කළා.

මුලින් හික්ෂ්‍යන් වහන්සේලාට විරැද්ධ වූ රැක් දෙවිවරු උන්වහන්සේ වෙතට මෙම්ත් කළා. එනිසා මේ වන පෙදෙස හවානා කිරීමට ඉතා සුදුසු ස්ථානයක් බවට පත්වුනා. හික්ෂ්‍යන් වහන්සේලා සිත් එකග කරගෙන හාවනා කළා. වැක්ෂ දේශනාවෝ ආරක්ෂාව සැලසුවා. එනිසා කිසිත් කායික මානසික පිඩාවත් නොවුවා. හික්ෂ්‍යන් වහන්සේ පන්සිය නම ම මනාව හාවනා කොට රහත් හාවයට පත්වුවා.

එසේ රහත් හාවයට පත්වීමට මුලික වූයේ මේ කරනීය මෙත්ත සූත්‍රයයි. එහි දෙවන ගාලාවයි මා මුලින් මාතෘකාවට තබා ගත්තේ.

'ලද දෙයින් සතුවුවන්, පහසුවෙන් පෝෂණය කළ හැකි, කටයුතු බහුම නොවූ, සැහැල්ල පැවතුම් ඇත්තෙක් වන්නේය. සන්සුන් ඉදුරන්

අඟිලු නුවරු අඟිලු, තැන්පත් ගති පැවතුම් අඟිලු, කුලයන් කෙරෙන් අඟිලුම් නොකරන්නාවුද කෙනෙක් වන්තන්ය' යනු මෙම ගාට්‍යා ධර්මගයන් සාමාන්‍ය රෝරුමයි.

මේ ධර්ම ගාට්‍යාවන් ප්‍රකට කෙරෙන ධර්ම කරුණු මොනවාදැයි අවබෝධ කරගැනීමට උත්සහ ගන්න. කරනීය මෙත්ත සූභ්‍රයේ මූල්‍ය ගාට්‍යා තුනෙන් භාවනා වඩින්නෙකු තුළ අඟිලු කරගත යුතු ගුණාංග පසුගොඩායක් සඳහන් වෙනවා. අපි මාභාකා කළ ගාට්‍යාවන් ගුණාංග අටක් සඳහන් වෙනවා. ඒ මොන ගුණාංග දැයි විමසීමට ලක් කරන්න සිනස.

සන්තුස්සකාව

ලද දෙයින් සතුවුවීමයි. තමන්ගේ සූභ්‍රකම් අනුව ලද යමක් වෙත්ද එයින් සතුවට පත්වීම මෙයින් අදහස් කෙරේ. කැම බීම, අඟුම් පැපුදුම්, ගෙවල් බොරවල් වතුපිටි, බෙහෙත් හේත් සිවිපසයෙන් සතුවු වීමයි.

සුහරෝච්චල

පහසුවෙන් පෝෂණාය කළ හැකි බවයි. ලැබෙන යමකින් සතුවට පත්වේද ඒ අනුව පිටත් වේද එය සුහරදයි. පහසුවෙන් පෝෂණාය කළ හැකි වීම සුහරදයි.

අප්පකිවිවෝච්චල

කාර්ය කටයුතු බහුල ව්‍යයක් නොවීමයි. තම පිවිතයේදී කාර්ය කටයුතු බහුල වූ විට සම්මා සතිය හීන වෙනවා. එනිසා අමතකවීම්, බැරිවීම් හා වැරදි පිළුවීම් අධික වෙනවා. වැඩකටයුතු අසුවීමෙන් සිතටත් කයටත් ලැබෙන්නේ සැහැල්ලුවයි. අප්පකිවිව යනුවෙන් මෙහි අදහස් කළේ ඒ සැහැල්ලු භාවයයි.

සල්ලසුකුලුත්ති

සැහැල්ලු පැවතුම් අඟිල්තෙකු වීමයි. බහුනාණ්ඩික නොවීමයි. සමාජයේ බොහෝ දෙනෙක් බහුනාණ්ඩික වීම නිසා විවිධ වූ කරදර බාධකවලට පැමිණෙනවා. බහු හාන්ඩික වීම නිසා මානය, උඩිගු බව හා අගංකාරකම පෙන්වනවා. එනිසා බොහෝ දෙනෙක් තාරහ වෙනවා. මෙයින් අදහස් කෙරෙන්නේ සැහැල්ලු දැව් පැවැත්මයි.

සන්නින්දියෝච්චල

සන්සුන් ඉඳුරන් අඟිලු අයෙකු වීමයි. අසය, කින, නාසය ආදි ඉඳුරන් සන්සුන් කරගැනීම හා හික්මවා ගැනීම අදහස් කෙරේ. එසේ සන්සුන් අඟිලුවෙනවා. එනිසා ඉඳුරන්ට හසුවන අරමුණු උපේක්ෂා සහගතව, මැදිහත්ව ගැනීම වඩාත් ප්‍රයෝගනයි.

නිපකෝව

නුවනාතිවීමයි. ප්‍රජාවත් බවයි. සියලු කටයුතු වීමසීම් නුවනින් නිරිමයි. වීමසීම් නුවනාතින් කටයුතු කරන අය නිවැරදිව පිටත් වෙනවා. දියුණුව කරා ද ගමන් කරනවා.

අප්පගබහෝ

තැම්පත් ගති පැවතුම් ඇති බවයි. කය හා වචනය සංවර් කර ගැනීමයි. අනුත්ව නිරහැරයක් කරදුරුයක් නොවන සේ පිටත් වීම අදහස් කෙරෙනවා. කට්ට තෙකරාටික නොවීම අප්පගබින ගුණයයි.

කුලේෂු අනුගිද්ධේද්‍ය

කුලයන් කෙරෙහි ඇඟුම් නොකිරීමයි. කුල යනු පවුල්ය. විවිධ මූ පවුල් සමග ඕනෑචට වඩා මිනු පෙෂුද්ගලික සම්බන්ධතා ඇතිකර ගැනීම කරදුරුයක් වෙනවා. එනිසා ඒ කුල කෙරෙහි නොයෙලීම මෙයින් කියවෙනවා.

මෙම ගාටා ධර්මයෙන් ප්‍රකට කෙරෙන ගුණාංග අට තම පිවිතයට සම්බන්ධ කර ගැනීමට උත්සහවන්ත වන්න. ඒ අනුව පිටත් වී පිවිත සැහැල්ල කර ගන්න. හින කය හා වචනය හිස්මලා ගන්න. ගොඳුන් පිවිත ගතකොට අවසානයේ නිවනින් සැහසීම ලබන්න.

ඡඛ සැමට සම්මා සම්බුද්ධ සරණය !